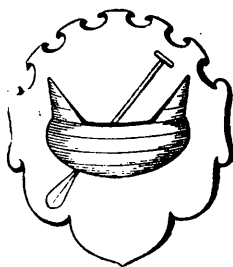

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i Administracja
Plac Wolności 14, II p., tel. 28-00.
Administ. czynna od g. 9—12 w p.
Redakcja od godz. 2—3 po poł.

Ogłoszenia: Wiersz nonparel, (cztery szp. na stronie) zł. 0.20. — Przed tekstem zł. 0.55 — za wiersz (dwie szpalty na stronie), — Drobne zł. 0.05 za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie zł. 0.50.

Prenumerata: Miesięcznie zł. 1.—

Gena egzemplarza zł. 0.25.

Nr. 1 (428)

Łódź, dnia 3 stycznia 1928 r.

Rok X

Treść numeru: Miasto Wiedeń w walce z gruźlicą (dok.). — Protokół 4 (I sesji) posiedzenia Rady Miejskiej. — Sprawozdanie Wydziału Kanalizacji i Wodociągów za miesiąc listopad 1927 r. — Okólnik Nr. 29. — Kronika miejska. — Z życia miast. — Ogłoszenia.

Miasto Wiedeń w walce z gruźlicą. *)

II.

Higienistki obowiązane są pozostawać w porozumieniu ze wszystkimi władzami i urzędami, których współdziałanie jest niezbędne w poszczególnych wypadkach. Higienistki posiadają specjalne godziny przyjąć, w czasie których udzielają stronom rad i wyjaśnień.

Ambulatorja komunalne mieszczą się w budynkach miejskich. — Każde z nich posiada: poczekalnię, jedno lub dwa pomieszczenia kancelaryjne, dwa pokoje ordynacyjne i skład. Urządzenie jest możliwie proste i celowe; wszędzie znajdują się wagi i aparaty pomiarowe do badania, zwłaszcza u dzieci, procesu wzrastania i rozwijania się. W składach są przechowywane przeznaczone do wypożyczenia: łóżka oraz komplety bielizny.

Ambulatorja dla gruźliczych są dostępne dla każdego. Większość chorych poddaje się badaniom z własnej inicjatywy. Tylko stosunkowo nieznaczna część chorych, kierowana jest przez szpitale, uzdrowiska, kasy chorych i władze, zaś znikomy procent — przez lekarzy prywatnych. W ostatnich dwóch latach zaznaczył się poważny wzrost ilości dzieci szkolnych, kierowanych do ambulatorjów przez szkolnych lekarzy, co wskazuje na wielce pożądany rozwój współpracy pomiędzy tymi lekarzami a zakładami ambulatoryjnymi. Pomiędzy zgłaszającymi się do ambulatorjów jest bardzo duża ilość osób, należących do rodzin lub współlokatorów tych, którzy poprzednio przez lekarzy ambulatorjów uznani zostali za chorych. Na tę kategorię zgłaszających się, która ze względu na wspólność mieszkaniową z chorymi jest szczególnie zagrożona, ambulatorja zwracają szczególną uwagę.

W ogólności, w ambulatorjach traktowanie lecznicze nie jest stosowane; w pojedynczych tylko wypadkach, gdy ambulatoryjna kontynuacja rozpoczętej w zakładzie leczniczym kuracji jest niezbędna, podejmuje

*) p. Nr. 52, „Dz. Z. m. Ł.” z r. 1927.

lekarz ambulatoryjny to zadanie. W ogromnej większości wypadków ambulatorja jedynie przepisują należyty tryb leczenia, poczem pacjenci kierowani są do lekarzy kasowych i prywatnych, do lecznic, szpitali, zakładów roentgenologicznych i t. d. Również i w celach djagnostycznych ambulatorja miejskie kierują często pacjentów do zakładów roentgenologicznych przy lecznicach i szpitalach. Jedno z ambulatorjów miejskich posiada własny aparat roentgenowski.

Przyjmowanie chorych do komunalnych zakładów leczniczych bądź też do społecznych zakładów leczniczych, w których gmina rozporządza określoną ilością miejsc, odbywa się zasadniczo tylko za pośrednictwem ambulatorjów miejskich. Ambulatorja, po należytem zbadaniu i rozważeniu stanu zdrowotnego pacjenta oraz jego warunków materialnych, decydują o dalszych jego losach i przesyłają odpowiedni wniosek do centrali przyjęć co do umieszczenia pacjenta w tym lub innym zakładzie leczniczym. O przyjęciu i wypisaniu chorego powiadamia zakład leczniczy właściwe ambulatorjum. Dzięki temu, dalszy nadzór nad chorymi jest znacznie ułatwiony. Czas trwania kuracji wynosi, w zależności od potrzeb zdrowotnych pacjenta, 4 do 6 tygodni, 3 miesiące lub więcej.

Na centrali przyjęć spoczywa obowiązek planowej repartycji chorych pomiędzy różnymi zakładami leczniczymi. Naczelnny lekarz centrali przyjęć rozstrzyga ostatecznie o przyjęciu. Na zasadzie powtórnego badania, lekarz naczelny określa zakład leczniczy, najodpowiedniejszy pod każdym względem dla danego pacjenta. Przyjęcia do zakładów leczniczych odbywają się w porządku kolejności, w miarę zwalnających się miejsc.

Gmina m. Wiednia posiada **osiem własnych zakładów leczniczych dla gruźlików o 1126 miejsc**, zaś w dziewięciu zakładach społecznych rozporządza 423 miejscami. Zakłady lecznicze, przeznaczone dla dzieci, mają obowiązek zajmowania się ich transportowaniem, przy czem przed odejściem każdego transportu do szpitala, dzieci są poddawane ponownemu badaniu lekarskiemu, celem zapobieżenia zawleczeniu chorób zakaźnych. Większość tych zakładów dla dzieci posiada własne oddziały izolacyjne na wypadek pojawienia się choroby infekcyjnej. W niektórych z lecznic dziecięcych odbywają się również wykłady szkolne.

W roku 1926 przyjęto do szpitali i zakładów leczniczych ogółem 7655 chorych, w tem: 688 mężczyzn, 3878 kobiet i 3089 dzieci.

O pracy przeciwgruźliczych ambulatorjów wiedeńskich poucza poniższa tabelka:

Rok	Ilość ambul. przeciwgruźl.			Działalność ambulatorjów			
	Gminnych	Prywatnych i społeczn.	Kasy Chorych	Nowych przyjęć	Badań lekarskich	Sprawdzań mieszk.	Przekazano do zakł. lecn. i szpitali
1917	—	4	1	4.341	13.479	—	—
1918	—	7	1	5.951	17.856	4.728	—
1919	2	8	1	15.384	36.864	13.020	—
1920	2	8	1	13.591	41.264	14.255	3.196
1921	3	9	1	17.053	51.979	25.773	4.022
1922	5	7	1	12.468	41.431	23.812	4.486
1923	8	7	2	14.908	34.063	14.466	4.024
1924	8	7	2	17.383	47.407	36.445	7.588
1925	9	7	3	22.452	73.661	56.287	8.839
1926	9	7	3	26.045	89.538	58.933	10.575

Z powyższych cyfr widoczne jest powiększenie ilości łóżek szpitalnych, będących w rozporządzeniu gminy miejskiej, w porównaniu z czasem przedwojennym. Podczas gdy miejsc takich przed r. 1918 posiadał Wiedeń tylko 724 (80 dla dorosłych i 644 dla dzieci), obecnie posiada ich ogółem 1549.

W ten sposób stara się Wiedeń walczyć z klęską gruźlicy. Wynikiem tej walki jest znaczny upadek śmiertelności na gruźlicę, stwierdzony przez statystykę. Świadczą o tem wyraźnie następujące cyfry:

Rok	- Na 10.000 m. zgonów na gruźlicę
1913	30
1919	57
1920	40
1921	28
1922	30
1923	25
1924	22
1925	20
1926	20

Wysiłki gminy m. Wiednia nie pozostają bezowocne. Powiększyły te zbawienne dla ludności rezultaty kampanji antigruźliczej — jest to cel, do którego m. Wiedeń z całą energią zdąża.

* * *

Interesującym będzie niewątpliwie porównawcze przytoczenie kilku, cyfr, związanych z akcją przeciwgruźliczą samorządu miejskiego w Łodzi, a zaczerpniętych z „Rocznika statystycznego m. Łodzi za r. 1926”. Oto one:

Poradnia Miejskiej stacji do walki z gruźlicą, istniejącej przy Wydziale Zdrowotności Publicznej, zbadała w r. 1926 ogółem 7228 osób (w r. 1919 — 5880 osób), w tem 3592 dorosłych i 3636 dzieci. Na stacji tuberkulinowej dokonano w r. 1926 zastrzyknięć — 2596 (w r. 1919 — 967). W pracowni rozpoznawczej zbadano w roku 1926 płwociny w 1880 wypadkach (w r. 1919 — w 2213 wypadkach).

Cyfry powyższe nie obejmują, rzecz prosta, całokształtu akcji przeciwgruźliczej samorządu łódzkiego, do której zaliczyć należy również dokarmianie dzieci szkolnych, kolonje i półkolonje dla dzieci, stałą opiekę lekarzy i higienistek nad dziatwą szkół powszechnych i t. p. Ze kampanja przeciwgruźlicza na wszystkich odcinkach frontu rozwija się planowo i skutecznie, tego bardzo przekonującym dowodem jest ogromny spadek śmiertelności z powodu gruźlicy, obserwowany w ciągu kilku lat ostatnich. Cyfry mówią co następuje:

Rok	Na 10.000 m. zgonów na gruźlicę
1918	81,0
1919	58,5
1920	37,5
1921	27,4
1922	29,8
1923	29,2
1924	29,7
1925	25,3
1926	27,6

Jak wynika z powyższego, samorząd łódzki co do skuteczności akcji zwalczania gruźlicy z powodzeniem dotrzymuje kroku nawet tak zasobnej i dobrze urządzonej gminie, jak m. Wiedeń.

B. D.

PROTOKÓŁ

4 (I sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 7 grudnia 1927 roku.

Komplet radnych 74
Obecnych radnych 55

Komplet członków Magistratu 11.
Obecnych członków Magistratu 11.

Posiedzenie otworzył o godz. 20 min. 25 Prezes Rady Miejskiej inż. Jan Holcgreber, w obecności quorum (66 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy J. Golańskiego i F. Pałaszewskiego oraz Dyrektora Biura Rady Miejskiej, p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Zawiadomienia radnych: dr. Bolesława Fichny i dr. Lejba Szyfmana, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.
2. Deklarację frakcji radzieckiej Żydowskiego Stronnictwa Ludowego, odczytaną przez r. Józefa Wajcmana.

Uchwalono:

I. W sprawie zaciągnięcia w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie pożyczki w kwocie zł. 848.000.— na dokończenie budowy 6 domów dla nauczycielstwa szkół powszechnych i 2 bloków domów dla pracowników Zarządu Miejskiego — II uchwalenie:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 1089 z dnia 2 listopada 1927 roku, postanawia:

1. zaciągnąć w imieniu Gminy Miejskiej Łódź z Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie na dokończenie budowy 6 domów dla nauczycielstwa miejskich szkół powszechnych i 2 bloków domów dla pracowników Zarządu Miejskiego pożyczkę w kwocie zł. 848.000.— na warunkach, wyszczególnionych w promesie tegoż Banku L. 16158/27 M. R. Nr. reg. Ł. 13 „B” z dnia 19 października 1927 r.;

2. zabezpieczyć spłatę powyższej sumy przez zapisanie na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie kaucji w wysokości zł. 1.067,600.— na warunkach, wskazanych w wyżej wymienionej promesie tegoż Banku na nieruchomościach miejskich: a) przy ul. Podmiejskiej, mającej urządzonej hipotekę w Wydziale Hipotecznym w Piotrkowie pod nazwą „Nieruchomość w dobrach Chojny Nr. 475 powiatu łódzkiego rej. hipot. Nr. 135 257, b) przy ul. Drewnowskiej, oznaczonej Nr. hip. 399B, mającej urządzonej hipotekę w Łodzi, c) przy ul. Aleksandrowskiej, mającej urządzonej hipotekę w Wydziale Hipotecznym w Piotrkowie pod nazwą „Bałuty Nowe Nr. 124 lit. A, rej. Hip. 16 311”, d) przy ulicy Projektowanej i Żłotej na Nowem Rokiciu, oznaczonej Nr. hip. 4547, mającej

urządzoną hipotekę w Łodzi, e) na nieruchomości, odstąpionej przez Gminę Miejską Łódź na rzecz Skarbu Państwa na mocy aktu Nr. 12150, zeznanego w 1925 roku przed Notarjuszem Chrzanowskim w Łodzi, pochodzącej z podziału osady, mającej urządzoną hipotekę w Piotrkowie pod pod nazwą „Nieruchomość w dobrach Chojny 44 lit. A.” i na nieruchomości, mającej urządzoną hipotekę w Piotrkowie pod nazwą „Bałuty Nowe Nr. 637”, o ile Gmina Miejska Łódź nabędzie prawo własności do wskazanych w tym punkcie dwóch nieruchomości, przyczem do czasu nabycia tych nieruchomości i zainstalowania na nich wzmiankowanej wyżej kaucji zabezpieczyć spłatę rzeczony sumy należnościami, przypadającymi Gminie Miejskiej Łódź z tytułu dodatków komunalnych do podatków państwowych do wysokości zł. 848,000.—;

3. upoważnić Magistrat do wykonania powyższej uchwały, do zaciągnięcia z Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie wyżej wymienionej pożyczki, do przekazania na zabezpieczenie tej pożyczki wpływów z dodatków komunalnych do podatków państwowych, do obciążenia wyżej wymienionych nieruchomości miejskich wyżej przytoczoną kaucją, ewtl. sumą dłużną, do zeznawania w tym celu niezbędnych aktów notarialnych, do podpisywania i żyrowania w imieniu Gminy Miejskiej Łódź weksli, nie wyłączając kaucyjnych, do podniesienia zapożyczony sumy i pokwitowania z jej odbioru, wreszcie do wykonywania wszelkich innych czynności, z zaciągnięciem powyższej pożyczki związanych.

(W głosowaniu brało udział 66 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednomyślnie).

II. W sprawie zaciągnięcia w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie pożyczki w kwocie zł. 57,000.— na dokończenie budowy gmachu Miejskiego Domu Wychowawczego przy ul. Przędzalnianej Nr. 66/68 — II uchwalenie:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 1160 z dnia 15. XI. 1927 roku, postanawia:

1. zaciągnąć w imieniu Gminy Miejskiej Łódź z Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie na dokończenie budowy gmachu Miejskiego Domu Wychowawczego przy ul. Przędzalnianej Nr. 66/88 dodatkową pożyczkę w kwocie zł. 57,000.— na warunkach, wyszczególnionych w promesie tegoż Banku Nr. 1148/27 M. R. Dział „B” z dnia 15 marca 1927 roku;

2. zabezpieczyć spłatę powyższej sumy przez zapisanie na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie kaucji w wysokości zł. 68,400.— na hipotece nieruchomości przy ul. Przędzalnianej Nr. 66/68, oznaczonej Nr. hip. 2096;

3. upoważnić Magistrat do wykonania powyższej uchwały, zeznania w imieniu Gminy Miejskiej Łódź aktów notarialnych w sprawie zaciągnięcia pożyczki i zapisania kaucji hipotecznej na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie, podjęcia tej pożyczki oraz pokwitowania z jej odbioru.

(W głosowaniu brało udział 66 członków Rady Miejskiej, z których 65 głosowało za wnioskiem, 1 zaś przeciw).

III. W sprawie zaciągnięcia w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie pożyczki w kwocie zł. 104,500.— na dokończenie budowy gmachu Miejskiego Domu Wychowawczego przy ul. Przędzalnianej Nr. 66/68 — II uchwalenie.

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 1169 z dnia 22. X I. 1927 roku, postanawia:

1. zaciągnąć w imieniu Gminy Miejskiej Łódź z Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie na dokończenie budowy gmachu Miejskiego Domu Wychowawczego przy ul. Przędzalnianej Nr. 66/68 dodatkową pożyczkę w kwocie zł. 104,500.— na warunkach, wyszczególnionych w promesie tegoż Banku Nr. 3379/27 R. M. Nr. reg. Ł 39 „B” z dnia 26 października 1927 roku;

2. zabezpieczyć spłatę powyższej sumy przez zapisanie na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie kaucji w wysokości zł. 125,400.— na hipotecę nieruchomości przy ul. Przędzalnianej Nr. 66/68, oznaczonej Nr. hip. 2096;

3. upoważnić Magistrat do wykonania powyższej uchwały, zeznania w imieniu Gminy Miejskiej Łódź aktów notarialnych w sprawie zaciągnięcia pożyczki i zapsania kaucji hipotecznej na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie, podjęcia tej pożyczki oraz pokwitowania z jej odbioru.

(W głosowaniu brało udział 66 członków Rady Miejskiej, z których 65 głosowało za wnioskiem, 1 zaś przeciw).

IV. W sprawie przedłużenia godzin handlu w okresie przedświątecznym Bożego Narodzenia:

Po zreferowaniu sprawy przez rr. Kowalskiego i Wolczyńskiego, referentów Komisji do Spraw Ogólnych, przyjęciu do wiadomości opinii pracowniczych związków zawodowych, wypowiadających się przeciwko przedłużeniu godzin handlu, oraz wyczerpującej dyskusji, w której zabierali głos członkowie Rady Miejskiej: J. Wajcman, prezydent Ziemięcki, L. J. Mincberg, L. Lichtenstein, W. Wojewódzki, A. Cynarski i M. Schott — następujący wniosek r. Wolczyńskiego z poprawką r. Andrzejaka:

„Zważywszy, że powodem negatywnego stanowiska związków pracowniczych jest nieopłacanie przez pracodawców przepisanych ustawą 50-procentowych dodatków, — odroczyć załatwienie sprawy do przyszłego tygodnia, w międzyczasie zaś zwołać wspólne posiedzenie porozumiewawcze przedstawicieli Związków pracowniczych i Zrzeszeń kupieckich przy udziale Inspektora Pracy”.

Z powodu wyczerpania porządku dziennego przewodniczący o godzinie 22 min. 15 posiedzenie zamyka.

Przewodniczący: (—) Jan Holcgreber.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Radni-sekretarze: (—) J. Golański

(—) F. Pałaszewski.

SPRAWOZDANIE

Wydziału Kanalizacji i Wodociągów Magistratu m. Łodzi za miesiąc listopad 1927 roku.

Roboty kanalizacyjne w listopadzie rozwijały się w trudnych warunkach atmosferycznych. Silne mrozy, dające się odczuć szczególnie na robotach zamiejskich, zmusiły Wydział do przerwania pracy na kilka dni na odcinkach II-gim i III-cim.

Jednakże program listopadowy został prawie zupełnie wyczerpany i w początkach grudnia została całkowicie serja tegorocznych robót wykonana.

Ogólna cyfra ukończonych kanałów wyniosła w listopadzie **795 m. b.** niezależnie od robót wykonanych na Lublinku przy budowie Stacji Oczyszczania. **I Budowa Stacji Oczyszczania Scieków.** Była prowadzoną do 10 listopada i w tym dniu wobec ukończenia programu tegorocznego i wyczerpania odpowiednich kredytów została zamknięta. Materiały i inwentarz zwieziono na składy i uporządkowano.

II Odcinek. Prowadził dalej budowę głównego kolektora 250x300 cm. średn. Warunki pracy były w danym okresie może najtrudniejsze z dotychczasowych w Wydziale. Niezależnie od silnych mrozów roboty były prowadzone w gruncie bardzo wodnistym, podmywującym szalowania i z największym trudem dającym się opanować, tak że było koniecznością zastosowanie na najgorszych 80 metrach fundamentu ze szpicbali.

Wyżej podane warunki tłómaczą stosunkowo małą wydajność robót II-go odcinka, wynoszącą w listopadzie **65 m. b.** kolektora 250/300 cm. Zużycie cegły wyniosło około 190 tys sztuk i 370 beczek cementu.

III Odcinek. Pracował w prawie identycznych warunkach jak odcinek II, wykonał **112 m. b.** głównego kolektora 250/300 cm. przy zużyciu 228 tys. cegieł i około 510 beczek cementu.

IV Odcinek. Zakończył swój program robót, wykonując w listopadzie **520 m. b.** kanałów ulicznych. Na ul. Leszno między 6-go Sierpnia i Zieloną 8 m. b. kanału I kl. 60/110 cm., na 6-go Sierpnia pomiędzy Lesznom i 28 p. Strz. Kan. 95 m. b. kanału VII kl. 120/200 cm. i na ul. Lipowej między 6-go Sierpnia i Zieloną 417 m. b. kanału rurowego 45 cm. średnicy.

Pozostały do ukończenia tylko roboty brukarskie na ul. Lipowej. Inwentarz został zwieziony, bale i rozpórki ułożone, kubły, windy i narzędzia oczyszczone i przechowane w cementbudach.

V Odcinek. Zakończył w listopadzie roboty na ul. Piotrkowskiej pomiędzy Moniuszki i Przejazd układając **98 m. b.** rur kamionkowych 45 cm. budując 1 właz, 2 wentylatory i 2 studzienki deszczowe. Poza tem ustawił Odcinek V. — 6 studzienek deszczowych na ulicach Piotrkowskiej róg Traugutta i na Gdańskiej od Zielonej do Zamenhofa.

Roboty pomocnicze.

Kopalnia piasku na Lublinku dostarczyła	342 m ³ pias. na rob.
" " " Polesiu Konstantynowskim	129 " " " "
Betoniarnia dostarczyła różnych wyrob. bet.	1333 sztuki.

Konserwacja starej sieci Kanalizacyjnej.

Ułożono nowe kanały na ul. Łagiewnickiej	165 m. b. z rur 30 cm. średn.
" " " " " Konstantynow.	29 " " " " 50 " "
" " " " " na terenie szpitala D.O.K.IV	143 " " " " 30 " "

Kanały powyższe zostały wykończone zupełnie z odpowiednią ilością studzienek, kratek, połączeń i t. p.

Roboty konserwacyjne wykonano na ulicach Szkolnej, na Łódce, Bałutce, czyszczono studzienki deszczowe i t. p.

Statystyka robót w listopadzie 1926 r. (w metrach bież.)

Odcinek	Kolektorów	Kanałów mur. miejsk.	Kanałów rur miejsk.	Razem kanałów	Rowów i re- gulacji rzek	Razem
Odcinek I Budowa Stacji Oczyszczenia Ścieków						
"	II 65 m.	—	—	65 m.	—	65 m.
"	III 112 "	—	—	112 "	—	112 "
"	IV —	103 m.	417 m.	520 "	—	520 "
"	V —	—	98 "	98 "	—	98 "
Razem w li- stop. 1927 r.	177 m.	103 m.	515 m.	795 m.	—	795 m.

Statystyka robót w 1927 r. (w metrach bież.)

Miesiąc	Kolektorów	Kanałów murow. ul.	Kanałów rur. ul.	Razem kanałów	Rowów i re- gulacji rzek	Ogółem
Marzec	—	—	50	50	—	50
Kwiecień	—	41	309	350	—	350
Maj	164	240	50	554	130	674
Czerwiec	260	270	180	710	190	900
Lipiec	339	254	312	905	600	1.505
Sierpień	456	614	7	1.077	1.160	2.237
Wrzesień	344	510	441	1.295	290	1.585
Październik	145	149	321	615	—	615
Listopad	177	103	515	795	—	795
Razem	1.885	2.281	2.185	6.351	2.360	8.711

Od początku robót (w metrach)

Rok	Kolektorów	Kanałów murow. ul.	Kanałów rur. ul.	Razem kanałów	Rowów i re- gulacji rzek	Ogółem
1925 r.	2.414	3.468	1.930	7.812	—	7.812
1926 r.	1.644	4.530	2.400	8.634	350	8.984
1927 r. do 30. 11. 27 r.	1.885	2.281	2.185	6.351	2.360	8.711
Razem	5.943	10.279	6.575	22.797	2,710	25.507

Dział Gospodarczy.

Ruch materiałowy na Dziale Gospodarczym ilustrują poniższe cyfry:

Dostarczone na Dział Gosp. wagonów	od 1. I. do 1. XI. 1927 r.	w listopadzie 1927 r.	Razem wagonów	Tonn
Cementu	164	—	164	2460
Cegły	1.524	70	1.594	23.910
Drzewa	36	—	36	540
Kamionek	75	2	77	1.155
Różnych materiałów	49	1	50	750
	1.848	73	1.921	28,815

Wywieziono na roboty wagonetek 5-cio tonnowych	od 1. I. do 1. XII. 1927 r.	w listopadzie 1927 r.	Razem wagonów	Tonn
Cementu	685	40	725	3625
Cegły	5.884	294	6.168	30.840
Drzewa	246	2	248	1.240
Kamionek	191	15	206	1.030
Różnych materiałów	378	28	406	2.030
	7.384	369	7.753	38.765

W warsztatach D. G. wykonano piece koksowe, formy do rur betonowych, wałki do wind, wybudowano parkan od strony „Węglbloku”, i t. p.

Stan zatrudnienia.

	Na 1. XI. 1927 r.			Na 1. XII. 1917 r.		
	Dniówki	Akord.	Razem	Dniówki	Akord.	Razem
1. Biuro Główne	5	—	5	5	—	5
2. Dział Gospodarczy	44	36	80	34	16	50
3. Bud. Stacji Ocz. Ściek.	75	54	129	9	—	9
4. Budowa II Odcinek	74	215	289	68	150	218
5. „ III „	73	245	318	71	191	262
6. „ IV „	78	78	156	59	42	101
7. „ V „	111	48	159	26	5	31
8. Betoniarnia i kopalnia piasku na Pol. Konst.	30	—	30	—	—	—
9. Kopalnia żwiru na Lubl.	14	—	14	13	—	13
10. Konserwacja starej sie- ci kanałowej	80	—	80	30	—	30
11. B. K. skład i różne	9	—	9	10	—	10
Razem	593	676	1.269	325	404	729

Sprawozdanie Kasowe za m-c listopad 1927 r.

Pozostałość na 1 listopada 1927 r. zł. 10,430.47

Wpływy:

Z Kasy Miejskiej na budowę	zł. 500,000.—	
Wpływy wydziału: z nowych kanałów	„ —	
na przywr. kredyt.	„ 1,204.96	
za utrzym. st. kanał.	„ 1,529.75	„ 502,734.71
Różne (kaucje, proc., areszty sądowe i t. p.)		„ 4,230.72
		<u>Razem zł. 517,395.90</u>

Wydatki:

Materiały, cła i przewozy		zł. 129,994.45
Robocizna: Miesięczni	zł. 25,409.80	
Dniówkowi	„ 93,089.43	
Akordowi	„ 109,982.72	
Zapomogi i gratyfik.	„ 46,762.91	
Przedsiębiorcy za roboty	„ 20,222.19	„ 295,467.05
Utrzymanie St. Kanałów: Miesięczni	„ 1,007.10	
Robocizna	„ 15,784.43	
Drobne wyd.	„ 70.10	„ 16,861.
Zakup gruntów		—
Różne wydatki (depozyty, proc., komorne i t. p.)		„ 10,041.25
Pozostałość na 1 grudnia 1927 r.		„ 65,031.52
		<u>Razem zł. 517,395.90</u>

Sprawozdanie Kasowe za czas od 1. I. do 1. XII. 1927 r.

Pozostałość na 1 stycznia 1927 r. zł. 66,217.88

Wpływy:

Z pożyczki państwowej na budowę	zł. 260,000.—	„ 4,315 000.—
Z Kasy Miejskiej	„ 4,055.000.—	
Wpływy Wydziału z nowych kanał.	zł. 55.—	
na przywr. kredyt.	„ 178,144.42	
na utrzym. st. kan.	„ 24,434.50	„ 202,633.92
Różne (kaucje, proc., depozyty etc.)	„	„ 10,358.99
		<u>Razem zł. 4,594,210.79</u>

Wydatki:

Materiały, cła i przewozy		zł. 1,460,255.99
Robocizna: Miesięczni	zł. 286,449.18	
Dniówki	„ 1,072,438.92	
Akordowi	„ 937,696.02	
Zapomogi i gratyfik.	„ 106,625.72	
Przedsiębiorcy	„ 318,068.13	„ 2,721,277.97
Utrzymanie st. Kanałów:		
Miesięczni	„ 10,574.26	
Robocizna	„ 113,211.08	
Drobne wydatki	„ 561.90	„ 124,347.24
Zakup gruntów		„ 105,766.97
Różne wydatki (komorne, proc., depozyty i t. p.)		„ 117,531.10
Pozostałość na 1 grudnia 1927 r.		„ 65,031.52
		<u>Razem zł. 4,594,210.79</u>

Okólnik Nr. 29.

W biurach i instytucjach miejskich mają miejsce niejednokrotnie nieszczęśliwe wypadki wzgl. donioślejsze wydarzenia, które wymagają wydania odpowiednich zarządzeń ze strony zwierzchnich władz miejskich, jednakże zainteresowane wydziały albo zupełnie nie zawiadamiają o tego rodzaju wypadkach Prezydium Magistratu, albo też zawiadamiają zbyt późno, kiedy niema już możliwości wydania właściwych zarządzeń

W związku z tem w celu należytego i szybkiego informowania prezydium Magistratu o wszelkich wypadkach wzgl. ważniejszych wydarzeniach w biurach i instytucjach miejskich poleca się w podobnych razach składać niezwłocznie telefoniczne sprawozdanie Dyrektorowi Zarządu Miejskiego, a w razie jego nieobecności — Wicedyrektorowi; wślad za telefonicznem sprawozdaniem należy nadsyłać Wydziałowi Prezydjalnemu szczegółowe sprawozdanie pisemne.

Jeżeli wypadek ma miejsce w godzinach pozabiurowych, wówczas należy raport telefoniczny skierować do prywatnego mieszkania Dyrektora Zarządu Miejskiego (Nr. apar. telef. 18-28), a w razie jego nieobecności — Wicedyrektora Zarządu Miejskiego (Nr. ap. tel. 1-82).

Łódź, dnia 19 grudnia 1927 roku.

Dyrektor Zarządu Miejskiego
(—) J. Zalewski.

Prezydent
(—) B. Ziemięcki

KRONIKA MIEJSKA.

— **Dodatkowe świąteczne zapomogi.** Pragnąc w miarę posiadanych środków przyjąć z pomocą niezamożnej ludności naszego miasta, Wydział Opieki Społecznej, w związku ze świętami Bożego Narodzenia, wydał wszystkim osobom, otrzymującym z funduszków Wydziału Opieki Społecznej zapomogi pieniężne, specjalną jednorazową zapomogę w wysokości połowy otrzymywanego normalnego zasiłku miesięcznego.

— **Posiedzenie delegacji Wydz. Gospodarczego.** W dniu 22 grudnia r. b. odbyło się I posiedzenie delegacji Wydziału Gospodarczego Magistratu m. Łodzi pod przewodnictwem p. ławnika Wydziału W. Adamskiego.

Po rozpatrzeniu szeregu spraw bieżących wyłoniona została Komisja Kontraktowa w składzie następującym: pp. r. Potkański, Słoniewski, r. Klim, r. Milman, Wojakowski i r. Szott; Komisja ta równocześnie

pełnić będzie funkcje Komisji Zakupów.

— **O wykwalifikowanych sanitariuszy.** Państwowa Szkoła Higjeny w Warszawie nadesłała do Wydziału Zdrowotności Publicznej okólnik w sprawie szkolenia kontrolerów sanitarnych. W pracy urzędów sanitarnych odczuwa się brak dobrze wykwalifikowanego personelu pomocniczego, zaś w pierwszym rzędzie kontrolerów sanitarnych. Wobec czego Państwowa Szkoła Higjeny organizuje normalne kursy szkolenia kontrolerów sanitarnych. Kursy posiadać będą charakter wybitnie praktyczny. Większa część czasu poświęcona będzie na zajęcia praktyczne, ćwiczenia na terenie, dokonywanie inspekcji, zwiedzanie instytucji i t. p.

W związku z powyższem Delegacja Wydziału Zdrowotności Publicznej postanowiła wnieść do budżetu na rok 1928/29 odpowiednią kwotę

na cele szkolenia personelu sanitarnego.

— **Z działalności Patronatu Prawnego.** Działalność Patronatu Prawnego przy Wydziale Opieki Społecznej Magistratu m. Łodzi w ciągu listopada r. b. przedstawiała się cyfrowo w sposób następujący:

Wpłynęło podań w sprawach: o alimenty — 76, odszkodowanie za pracę — 100, odszkodowanie za nieszczęśliwe wypadki — 24, o eksmisję i komorne — 35, majątkowych — 31, o separację i rozwody — 5, uznania za zmarłych — 13, różnych — 40, czyli razem wpłynęło spraw — 324.

Z powyższej liczby spraw załatwiono: polubownie — 6, wytoczono powództw — 47, wniesiono skarg apelacyjnych — 6, napisano różnych podań — 17, interwenjowano do urzędów w 11 sprawach, wyjednano obrońców — 10, załatwiono usnie— 110, skierowano do akt z powodu niezgłoszenia się petentów — 10; razem załatwiono 217 spraw.

— **Choroby zakaźne w Łodzi.** W tygodniu od 18-go do 24-go grudnia r. ub. włącznie w Wydziale Zdrowotności Publicznej Magistratu zarejestrowano 8 wypadków duru brzuszego, o 3 wypadki mniej aniżeli w poprzednim tygodniu. W tym samym czasie zanotowano 13 wypadków płonicy, t. j. o 7 mniej, niż w poprzednim tygodniu.

Zarejestrowano również 20 wypadków błonicy (o 6 wyp. więcej), odry — 10 (o 3 — więcej), róży — 1 (ta sama liczba była i w poprzednim tygodniu), krztuśca — 3 (o 13 — mniej) oraz 2 wypadki gorączki połogowej (o 1 — mniej).

Ogółem w tygodniu od 18 do 24 b. m. zanotowano 57 wypadków chorób zakaźnych, t. j. o 15 — mniej, aniżeli w tygodniu poprzednim.

— **Telefony Wydziałów Gospodarczego i Plantacyj Miejskich.** W związku z podziałem agend Wydzia-

łu Gospodarczego z dniem 22 ub. m. następujące telefony obsługują:

18-23 — gabinet p. ławnika Wydziału Gospodarczego, Wł. Adamskiego,

68-38 — gabinet p. ławnika Wydziału Plantacyj Miejskich, A. Harsza,

18-14 — gabinet p. naczelnika Wydziału Gospodarczego i naczelnika Wydziału Plantacyj Miejskich,

3-27 — biuro Wydziału Gospodarczego.

— **Osobiste.** Inspektor Sanitarny m. Łodzi, dr. Artur Starzyński, po powrocie z urlopu z dniem 24 ub. m. objął urzędowanie.

— **W sprawie udziału przedstawicieli Łodzi w VI Zjeździe Higienistów we Lwowie.** Delegacja Wydziału Zdrowotności Publicznej postanowiła wystąpić do Magistratu z wnioskiem o wydelegowanie na VI Zjazd Higienistów we Lwowie pp. ławnika dr. Aleksandra Margolisa oraz inspektora sanitarnego m. Łodzi dr. Artura Starzyńskiego.

Jednocześnie postanowiono prosić Magistrat o wyasygnowanie Komitetowi Organizacyjnemu Zjazdu tytułem zasiłku — zł. 300. Zjazd odbędzie się we Lwowie w końcu maja.

— **Skład Komisji Gospodarczej Wydziału Zdrowotności Publicznej.** Na posiedzeniu delegacji Wydziału Zdrowotności Publicznej zostały wybrane do Komisji Gospodarczej następujące osoby: ławnik dr. Al. Margolis, dr. Grohman Alfred, Andzelakowa Helena, Berman Chil Icek, Ewald Gustaw, Kowalski Stanisław, Kałwajtis Andrzej, Piechotkówna Helena, Sawicki Jan, Waks Ber, Zieliński Bronisław oraz obywatel Knorr Aleksander. Z urzędu wszedł do Komisji Kempner Stanisław, naczelnik Wydziału Zdrowotności Publicznej.

— **Akcja pomocy żywnościowo-opałowej dla bezrobotnych.** Realizując uchwałę Rady Miejskiej w sprawie

B. P.

pomocy żywnościowo-opałowej dla bezrobotnych, niepobierających ustawowego zasiłku — Urząd Zasiłkowy Magistratu m. Łodzi w dniu 20 b. m. wydelegował do poszczególnych oddziałów P. U. P. P. swych urzędników, celem dokonania spisu tych bezrobotnych, którzy figurują w ewidencji Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy na dzień 15 grudnia r. b.

Po sprawdzeniu otrzymanych wykazów od dnia 27. XII. do dnia 4. I. prowadzona była przez Urząd Zasiłkowy rejestracja bezrobotnych oraz kontrola domowa. Po zakończeniu tych prowadzonych w jaknajszyszym tempie czynności Urząd Zasiłkowy Magistratu m. Łodzi przystąpi do akcji rozdawnictwa talonów żywnościowych i opałowych, na których zasadzie bezrobotni otrzymają żywność i opał.

Na doraźną akcję żywnościową rząd wyasygnował odpowiednie fundusze, przeznaczając dla samotnego — 12 zł., dla posiadającego małą rodzinę — 25 zł., oraz dla posiadających ponad 4 osoby rodziny — 40 zł. W razie różnicy pomiędzy temi normami a ceną racyj żywnościowych, różnicę tę pokrywa Magistrat. Rząd dla przewozu produktów żywnościowych udzielił ulgowej taryfy kolejowej; koszty transportu i rozdziału żywności pokrywa Magistrat.

Akcja opałowa prowadzona będzie całkowicie z funduszków miejskich. Rząd w tej akcji przychodzi z pomocą jedynie w postaci udzielenia zniżki kolejowej. Poza tem Magistrat ma zapewnioną pomoc władz rządowych przy zawieraniu umów z kopalniami węgla.

Rejestracja bezrobotnych oraz wszelkie czynności, związane z akcją żywnościową, prowadzone będą przez Urząd Zasiłkowy w 3-ch biurach w taki sposób, że petenci nie będą zmuszeni ani marznąć na dworze, ani wyczekiwać w kolejce rodzinami.

Racje żywnościowe wynoszą:

Dla samotnych:

- 3 klg. mąki pszennej
- 2 klg. mąki żytniej
- 9 klg. kaszy jęczmiennej
- 9 klg. fasoli kolorowej

Dla posiadających małą rodzinę:

- 9 klg. mąki pszennej
- 7 klg. mąki żytniej
- 15 kl. kaszy jęczmiennej
- 14 klg. fasoli kolorowej, oraz talon na 4 ctn. węgla.

Dla posiadających dużą rodzinę:

- 16 klg. mąki pszennej
- 12 klg. mąki żytniej
- 24 klg. kaszy jęczmiennej
- 20 klg. fasoli kolor., oraz talon na 6 ctn. węgla.

— **Uroczystości świąteczne w Instytucjach Miejskich.** Wzorem lat ubiegłych, w dniu 24 ub. m. w Miejskich Instytucjach Opieki Społecznej odbyły się dla pensjonarów i personelu wieczerze wigilijne, w których uczestniczyli również pp. członkowie Magistratu i wyżsi urzędnicy Wydziału Opieki Społecznej.

W I Miejskim Domu Wychowawczym (Tramwajowa 15), Domu Starców i Kalek Chrześcijan (Narutowicza 60), Domu Pracy dla kobiet (Cmentarna 10a), oraz Domu Pracy dla mężczyzn (28 Pułku Strz. Kan. Nr. 32), obecni byli: pp. wiceprezydent miasta St. Rapalski i naczelnik Wydziału Opieki Społecznej T. Wisłowski, w II Domu Wychowawczym (Karolewska 51), III Domu Wychowawczym (Kopernika 51), Internacie dla chłopców przy szkole specjalnej Nr. 78 (Nawrot 93), oraz Domu dla chronicznie chorych (Wiznera Nr. 25/27) — pp.: ławnik Wydziału Opieki Społecznej A. Purlat, ławnik Wydziału Oświaty i Kultury dr. St. Kopciński, oraz zastępca naczelnika Wydziału Opieki Społecznej Wł. Graliński; w V Domu Wychowawczym (Sienkiewicza 47) — pp.: wiceprezydent miasta St. Rapalski, ławnik

nicy A. Purtal i dr. St. Kopciński, oraz naczelnik Wydziału Opieki Społecznej T. Wisławski i Wł. Galiński.

W czasie wieczery przedstawiciele władz samorządowych wygłosili do zebranych przy stole wigilijnym okolicznościowe przemówienia, przełamali się z nimi tradycyjnym opłatkiem, poczem osobiście dokonali rozdawnictwa podarków gwiazdekowych.

* * *

Dnia 21 ub. m. odbyła się uroczystość „choinki” dla dziatwy miejskich ochron-przedszkoli przy ulicy Radwańskiej 42 i Srebrzyńskiej 17, za w piątek, dnia 23 b. m., w ochronach-przedszkolach przy ulicy Przejazd 39, Wileńskiej (na Karolewie), oraz przy ul. Wacława 2/4 (na Zarzewie).

Na program uroczystości złożyły się zbiorowe występy dziatwy przed szkoli (tańce, deklamacje oraz kolędy). Następnie dziatwie zostały wręczone podarunki w postaci laskoci i zabawek.

W uroczystościach tych z ramienia Magistratu brali udział pp. ławnik-przewodniczący Wydz. Oświaty i Kultury dr. St. Kopciński, oraz naczelnik Wydziału J. Waltratus. Poza-tem w środę w uroczystościach uczestniczyła też bawiąca w Łodzi p. M. Kelles-Krauzowa, ławnik Wydziału Oświaty i Kultury Magistratu m. Radomia.

* * *

Dnia 24 ub. m., staraniem wydziału Oświaty i Kultury, w Miejskim Kinematografie Oświatowym przy Wodnym Rynku, oraz w szkole powszechnej im. Bolesława Chrobrego, przy ul. Drewnowskiej, została urządzona „choinka” dla najbiedniejszej dziatwy miejskich szkół powszechnych. Na program „choinki” — po przemówieniu okolicznościowym p. ławnika Wydziału Oświaty i Kultury, dr. St. Kopcińskiego — złożyło się wyświetlenie filmu o „Narodzeniu Chrystusa Pana”, filmu rozrywkowego oraz odśpiewanie przez dziatwę szeregu kolend. Na zakończenie każdemu dziecku zostało wręczone ciasto oraz słodycze.

Z ŻYCIA MIAST.

O ustawę emerytalną dla pracowników samorządowych.

W początkach grudnia obradował w Warszawie zjazd zarządów oddziałowych związków pracowników samorządu miejskiego, powiatowego i gminnego. Głównym tematem obrad była sprawa ubezpieczenia emerytalnego, która ma być załatwiona oddzielnym dekretem Prez. Rzplitej, przygotowywanym od dłuższego czasu przez Min. Spr. Wewn. Zjazd postanowił domagać się za wszelką cenę wydania omawianego dekretu przed dniem 1 stycznia 1928 r. Jednocześnie wobec ukazania się już w Dzienniku Ustaw Rozporządzenia

Prez. Rzplitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (prywatnych) daje się zauważyć zaniepokojenie w szerokich masach pracowników samorządowych na prowincji.

Odbyte zebrania lokalne domagają się od zarządów centralnych podjęcia jaknajenergiczniejszej akcji, zmierzającej do wydania omawianego dekretu jak najszybciej.

W związku z odbytym zjazdem w Warszawie, delegacja obradujących została przyjęta przez dyr. dep. samorządowego Min. Spraw Wewn. p. Weisbroda. P. dyr. Weisbrod przyrzekł ze swej strony uczynić wszystko w kierunku jaknajszybszego załatwienia tej sprawy.

Projekt Ustawy o przymusie kanalizacji miast.

Ministerstwo robót publicznych przystąpiło do opracowania projektu ustawy o przymusie kanalizacji we wszystkich miastach Rzeczypospolitej. Ustawa ta będzie najlepszym sposobem do uzdrowienia stosunków higienicznych w naszych miastach prowincjonalnych.

W myśl projektu ustawy, władzom gminnym przysługiwać będzie prawo zmuszania właścicieli domów pod rygorem odpowiedzialności do przeprowadzenia kanalizacji lub też władze te będą mogły same wykonać roboty kanalizacyjne na koszt właścicieli domów.

Budżet zarządu m. st. Warszawy.

Preliminarz budżetowy m. st. Warszawy na r. 1928/29 przewiduje w dochodach 87,942,111 zł. Największą pozycję dochodową miasta stanowią podatki, wynoszące 49,405,003 zł. Wynosi to 56,2 proc. ogólnych dochodów zwyczajnych miasta. Składają się na to podatki miejskie, udział w podatkach państwowych i dodatki do podatków państwowych. Zależność miasta od źródeł dochodowych państwa jest b. duża, albowiem podatki samoistne przynoszą miastu tylko 21,405,003 zł., t. j. 43 proc. ogólnej sumy. Natomiast udział w podatkach państwowych wyraża się sumą 28 milionów zł. (57 proc.).

Drugą poważną pozycją dochodową są wpływy z różnych opłat, preliminowane w wysokości 15,078,052 zł., wynoszące 17,1 proc. ogólnych dochodów miasta.

Trzecią grupę dochodów stanowią wpływy z eksploatacji majątku miejskiego. Przedsiębiorstwa miejskie przyniosą miastu zł. 16.920,602 (19,3 proc.).

Ogólna suma dochodu czystego przedsiębiorstw miejskich wyraża się kwotą 10,147,902 zł.

Trzy wymienione grupy dają dochodu zł. 81,904,680 (92,6 proc.) dochodów zwyczajnych. Resztę stanowią kasy, subsydja i inne.

Tramwaje w Warszawie.

W listopadzie b. r. tramwaje miejskie przewiozły 18.668.560 pasażerów (w listopadzie 1926 r. o 11.25 proc. więcej, a w listopadzie 1925 r. o 10 proc. więcej, niż w r. 1926). W październiku r. b. przewieziono 19.864.432 osoby, a zatem w listopadzie w porównaniu z październikiem spadek frekwencji wynosił 5,8 proc. Od początku roku budżetowego, t. j. od 1 kwietnia do 30 listopada tramwaje wrzewiozły w r. b. 143.220.458 osób, w tym zaś samym czasie w roku 1926 — 123.765.846, a w r. 1925 — 145.643.307.

Dwie uroczystości w Łowiczu.

W początkach grudnia odbyła się w Łowiczu podwójna uroczystość, która zgromadziła licznych gości: poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę elektrowni i otwarcie stacji opieki nad dzieckiem i matką.

Plan i projekt gmachu elektrowni został opracowany przez architekta miejskiego inż. St. Porczyńskiego.

Z prądu elektrowni poza Łowiczem korzystać będzie cały powiat, jak również okoliczne miasta i osady.

Stacja Opieki nad dzieckiem i matką urządzona przez Magistrat m. Łowicza (dział opieki społ. pod kier. wiceburmistrza Drzewieckiego) przy pomocy finansowej Polskiego Komitetu Pomocy Dzieciom w Warszawie i wydziału Opieki Społecznej województwa warszawskiego. Zorganizowaniem tej placówki zajęła się miejska Komisja Opieki Społecznej i Koło Pań przy Magistracie m. Łowicza.

Stacja, składająca się z 3 pokoiów, kuchni i ambulatorjum dla dzieci, zajmuje się również dożywianiem dzieci.

Wybory burmistrza.

Nowowyzbrana rada miejska we Włodzimierzu Wołyńskim wybrała burmistrzem miasta p. Hettlofa, dotychczasowego burmistrza z nominacji.

Z Baranowicz.

Baranowicze, jako węzłowy punkt kolejowy na szlaku Warszawa—Mińsk—Moskwa (przez Białystok i Wołkowysk) od chwili ukończenia działań wojennych, rozwija się i rozrasta coraz bardziej. Świadczy o tem poważny ruch budowlany w mieście, jak również bardzo poważny rozrost handlu. Dość zaznaczyć, że liczbowo handel dzisiejszy, przewyższa r.

1913 trzy razy. Poza tem stały się Baranowicze także węzłowym punktem handlu drzewnego z województw nowogródzkiego i poleskiego. Niedawno urządzona wystawa rolnicza w tem mieście potwierdziła poważne znaczenie Baranowicz, jako ośrodka kultury rolnej na tej połaci Rzeczypospolitej. Przed niedawnym czasem założono w Baranowiczach duże Tow. wytwórczości serów t. zw. „holenderskich“, na które władze przyrzekły kredyt w poważnej kwocie 500 tys. zł. O szybkim rozroście ruchu kolejowego w Baranowiczach, świadczy fakt, że dwie dzisiaj istniejące stacje kolejowe już nie wystarczają. Na wiosnę r. b. rozpocznie się budowa wielkiego dworca centralnego w Baranowiczach.

OGŁOSZENIE.

Niniejszem podaje się do publicznej wiadomości, iż — w myśl uchwały Magistratu Nr. 86 z dnia 22 grudnia 1927 roku — poczynając od dnia 1 stycznia 1928 roku, podania wszelkiego rodzaju instytucyj filantropijnych, społecznych, kulturalnych i oświatowych, związków zawodowych i t. p., o zwolnienie od miejskiego podatku widowiskowego przedstawień, zakupionych w kinematografach, teatrach, salach koncertowych i t. p. stanowczo — ze względów zasadniczych — uwzględniane nie będą. Ubieganie się o tego rodzaju zwolnienia jest bezcelowe.

Łódź, dnia 27 grudnia 1927 roku.

Prezydent m. Łodzi:

(—) *Br. Ziemięcki.*

Przewodniczący Wydziału Podatkowego:

(—) *L. Kuk.*

MUZEUM MIEJSKIE

w Łodzi, Piotrkowska 91.

Otwarte codziennie (prócz poniedziałków) od godziny 10-ej do godz. 14-ej i od godz. 16-ej do godz. 19-ej.

W niedziele i święta od godziny 15-ej do godziny 18-ej.

Wstęp: dla dorosłych 20 groszy, dla młodzieży 10 groszy.